

Pol köp höd aku Timoti kai kitöŋa

¹ Timoti. Nɪ Pol. God, Kömö Pɪb Nöbö Dib an aku aipam, Kraiŋ Jisas an nugwo nugw pön rɪbyöx gɪba aliŋ mɪdöl Nöbö Dib aku aipam, nuarö hogwa nɪ yad nɪgɪm, Kraiŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa i mɪdla.

² Timoti. Kraiŋ mönö wä akwör yad nölmön, Kraiŋ Jisas nugw pɪlö aku mɪ, nagö ha wä nɪ, me rɪ rɪbyöx nugumɪdla. Acö God aipam, Nöbö Dib ana Kraiŋ Jisas aipam, nagö uliöxön, pɪ ösös rɪ ri abön nugwidɪx mɪdɪŋ, naŋ tar mɪd ri ab gɪ mɪdö.

Mönö inakmönö hörɪŋ nugw pɪb maga ra aku, naŋ ñɪgö yad nöɪ ri abane, röŋa

³ Nɪ höd Masedonia Propins duba rön, nagö taun dib Epesas pɪ nɪgön mönö yad nöɪm aku, weik algör ör iswob yadmɪdla. Naŋ Epesas yöraku mɪdön, nöbö God Mönö yadmɪdölɪŋö, rön, mönö inakmönö hörön yadmɪdöi nöbö piaku ñɪgö yadyöxön wöhö rön, yad nöɪ ri abö.

⁴ Mönö inakmönö haiwo urön yad nölmɪdöi aku, “Nöso auso an al aliö yöxɪm hö,” rɪmɪdöi aku, naŋ ñɪŋ yad yöxaŋ mag aku röböxɪŋ. Mönö adaku yadön, nuö nuö akwör yadmɪdöia. Ñɪŋ mönö inakmönö adaku nöbö mö akuyöbö ñɪgö yad nölmɪdɪŋ, nöbö mö akuyöbö God nuŋ nöbö mö kömö pɪba rɪmɪd mönö wä aku nugweñɪm.

Makwam, ñiη Krai mōnō wā aku nugw piḃ maga niḡen.

⁵ Nōbō mō Jisas nugw pōi piaku ñiη nuō nuō madmag niḡ gi m+iḃiη, me rōn, nagō mōnō ki yadm+iḃla. Madmag yuō ñiη kwo, mag aku wā, mag aku gwogwo, me rōn, nugw ri abōn, mag wā rol akwōr dum+iḡōñ aku, ñiη m+i ḡdōriō haul nōbō mōlōu nōbō piaku madmag niḡōñā. Ñiη aliō alōn haul nōbō mōlōu nōbō piaku nuō nuō madmag niḡm+iḡōñ aku, ñiη m+i ḡdōriō Krai mōnō wā aku nugw pōn, riḡ yad mag akwōr ri+m+iḃdōiḡō, ri riḃyōx nugw+iḡa.

⁶ Makwam nōbō mō bli Krai mōnō wā aku riḡ yadm+iḃ mag akuyōbō rōbōxōn, nōbō u rōxḡ hōr mōnō piaku yad+iḡ yōnm+iḃōia.

⁷ An God lo yad nōliḃ nōbō m+iḡn+iḡō, rōn, ñiη anau pōlōn, nōbō mō piaku ñiḡō m+i usōr rōn yad nōlm+iḃōi aku, j+i yad nōlm+iḃōi mōnō aku ila ñiη keir liḃak nugwōlōi.

⁸ An nugwōla, God lo mōnō nuḡwa yadōḡ aku, mōnō paxdōriar, m+i mōnō wā m+iḃa. Makwam an God lo mōnō wā aku pōn, riḃ ana keir yōx nugwōn mai duōn amnōr ri+m+iḡn+iḡ aku m+i ri gwogwam ciḃ+iḡō. God nuḡ riḡ yadōḡ akwōr yad nōin+iḡ aku wā cōna; nōi wōhō.

⁹ An nugwōla, God lo mōnō aku nōbō mō ri ri abm+iḃōi piaku ñiḡō yadm+iḃōl; nōbō mō lo mōnō rōd abm+iḃōi piaku ñiḡō yadm+iḃa. Nōbō mō God nugwōlōi piaku aipam, nōbō mō ap kib mag gwogwo ri+m+iḃōi piaku aipam, ñiḡō yadm+iḃa. Nōbō mō God hōjōpalōlōi piaku aipam, nōbō

mö God nugwo mönö gwogwo yadmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö nuö nuöm ñıı bla keir pıl pal nıgmıdöi piaku aipam, nöbö mö nöbäpö pıl pal nıgmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda.

¹⁰ Nöbö kib mö kib rımıdöi piaku aipam, nöbö ñıı mö i pısaı yönlöi wöhö, nöbö ñıı ñııör pısaı yönmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö ñıı nöbö mö halöu ha bli kib pön höm, mabö ñıgö rı nölmıdöi, nöbö piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö inakmönö hörön yadmıdöi piaku aipam, nöbö mö “God mämäg ila mi yadmıdölııö,” rön, inakmönö hörön yadmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö Kraıs mönö wä nuı aku röd abmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda.

¹¹ Mönö wä aku Kraıs mönö mag wä nuı akwör. Mönö mag wä aku, God mil alıg mıd Nöbö aku, nı mönö yad nöı yönıb nöbö nuıwa yad nıgöıa.

Nöbö Dıba nuı Pol nugwo ulıöxöıa

¹² Nı Kraıs Jısaıs Nöbö Dıb ana nugwo rı abıane rımıdla. Nuı nı, nöbö wä nı, me rön, pön, öıısö nuı aku nı nölon yad nıgım, mabö rıb nöbö nuıwa mıdla.

¹³ Höd nı mıd rı abmıdöi. Nı God nugwo yad höımöuön, Kraıs Jısaıs nöbö mö nuı bla ñıgö rı gwogwam rön, nöbö mı gwogwo, nöbö öıısö ödöriö mıdmıdma. Jı nı God nugwo nugwölıb, mönö yadöı il aku nugwölıb rımıdım aku mı, nuı nı ögwö yöxön pöıa.

14 Nöbö Diba ni mi ödöriö ögwö yöxön, pi ösös ri ri abön, Krai Jisas nugw pi b mag aku aipam, nöbö mö akuyöbö madmag ni gi b mag aku aipam, madmag na yuö kwo yu ni gö na.

15 Mönö anadö nugw pi b i yadmi dla: Krai Jisas mögöri b il ki höj aku, nöbö mö ap kib mag gwogwo ri mi döi akuyöbö ni gö kömö pi ba hö na. Nöbö ap kib mag gwogwo diba ödöriö ri mi d nöbö aku nö.

16 Makwam Krai Jisas ni ögwö yöxön, kömö pi nö, rön, yadö na, “Nöbö ap kib mag gwogwo ödöriö ri mi d aku nugwo kömö pi mön, nöbö mö akuyöbö magali g nugwön yaji ö na, ‘Krai Jisas nu ni mi nöbö gwogwo aku nugwo kömö pöj aku, ni algör kömö pö ni ö, cö ni ö,” rö na. Makwam, ni ni Jisas nugw pi ni, nu ni ni gö öim mi d i b mag aku nöi ö na. Il mi d akwör, ni mi nöbö gwogwo ögwö yöxön kömö pö na.

17 Ki ni diba nu ni maduar ör ib hör i mi d mi da, wopik mi da, mai öim öim mi jö na. Nu ni kömö mi d i b mag akwör mi da; wö rö x i b mag aku mi dö l. Nöbö mö nugwo mä mä ga nugwö lö i. Nu ni wö r God pa nyö bö iör mi da. Nöbö Dib mil mag keiryö bö ali g mi d Nöbö aku, ib nu ni wa öim öim yad i ni adö x sö dua ni. Mag ali ö akuyö bö aku mag wai ö.

Pol nu ni Timoti mönö i yadö na

18-19 Ha na Timoti. Nagö yad i ba ri mi d i l mönö ki, God höd nöbö mö bli ri ba nö l mi n, nagö mai agap i m ci na ö rön yadim mönö akwör yaji na. Mönö aku pön, Krai Jisas mönö wä aku mi usüsör ri nugw pön, ap agap i m ap wä, ap agap i m ap

gwogwo, me rön, nugw ri abön, mag wä rol akwör duön, k+jaki yam nuñ bla p+sañ kwockwoc palön nuö nuö r+midö. Nöbö mö bli mag akuyöbö rölön, God ñ+gö r+ib wä nöl aku röböxön, hö p+in pal duöia.

²⁰ Nöbö nagö Haimenias Aleksada yöñö mag akuyöbö alm+in n+ yadma, “Akuyöbö alm+döi aku, an p+sañ n+giö n+gön God höjöpain+in. Ñ+gö nöbö hogwa röböx+in, Seten adö midön, ömörö diba pön, God nugwo yad höimöum+döi aku röböxbä maga rö,” r+ma.

2

God höjöpaiþ

¹ Mönö yad+iba r+mid+il ki aliö m+da: an nöbö mö bla ñ+gö magal+g r+byöx nugwön God höjöpain+m; nöbö mö bla ñ+in ap agap+m m+den aku, God nugwo yad nugun+m; nöbö mö bla God ñ+gö r+ nölön nugwid+x mid ri abañ, me rön, höjöpain+m; nöbö mö akuyöbö magal+g r+ib wä yöx nugwön God nugwo ri ablane c+in+m.

² God nugwo yad nugw+in, nuñ kiñ bla aipam, gapman nöbö dib bla aipam, ñ+gö magal+g nugwid+x mid ri abañ. Aliö alañ m+, an tar mid ri abön, God nugwo r+byöx nugu g+rön, wä rañ m+in+ina.

³ Mag akuyöbö akwör c+in+in aku waiö. God, Kömö P+ib Nöbö ana aku, nugwo algör ör wä cöna.

⁴ “N+ nöbö mö akuyöbö magal+g kömö p+iba r+mid+il aku, ñ+in magal+g mönö wä n+ aku nugw

pön, mönö wä mönö il aku nugw ri ab+iη, ” me rön, r+i b aku yöx nugwa.

⁵ Aku agap+i m:

God pañyöbö iör m+i da.

Nöbö mib+i l yöbö aku, algör ör pañyöbö iör m+i da.

God pö adöi m+i da; an nöbö mö pö adöi m+i döla.

Nöbö pañyöbö iör nöbö mö p+i God p+i san n+i gliu nöl+i b maga ra.

Nöbö aku Krais Jisas, nuñ keir nöbö yöböm.

⁶ Nöbö mö bla magal+i g ap kib mag gwogwo r+i m+i döi mag p+i x aku,

Krais Jisas nuñ b+i katlö watlö um sö m+i x+i ñ nuñwa keir pön,

öl+i η höb diba pön wöröxön,

ap r+i b dib an aku añadö woböña.

Makwam, God yad n+i göñ wop aku,

Krais Jisas alöñ mag aku,

nöbö mö nugwön nugw pöñ bla,

nuñ ñ+i gö magal+i g kömö pöna.

⁷ Adakwör, Krais Jisas n+i yad n+i gm+i n, n+i Jisas mönö wä pön dub nöbö i m+i dön, mönö wä aku nöbö mö bla magal+i g yad nöl ri abön, Juda nöbö mö yöi bla ñ+i gö Krais Jisas mönö m+i aku yad nöl yön+m+i dla. N+i mabö yad n+i göñ aku, n+i m+i ödöriö yad+m+i dla.

⁸ Nöbö piaku mögöri+b piaku magal+i g, nöbö bli ñ+i gö öli+sö wölölañ, nuö nuö yadeñ, tar n+i giö n+i g gi m+i dön, öim öim God r+i g yad+m+i d mag akwör r+i girön, imaga pisö rön nugwo höjöpäl gir m+i jöñ aku, n+i wä cöna.

⁹ Makwam mö bla algör ör tar m+id ri ab g+ m+id+ŋ. Yöj panö ñ+ŋa waj+xeñ. Ap gol pön k+it+ib wä r+m+idöi bla, aimönö añañ mag köme röxg+ib r+g diba wob+ib bla, aimönö wöl+ŋ r+g diba wob+ib bla yömeñ. Mö ap wä wä m+ix+ña yömm+idöi bla, nöbö mö bli an+ŋ nugw+ŋ wä raŋ, me rön, r+m+idöi mag aku God nuŋ nugum+n wä rö. l.

¹⁰ J+ mö God nugw pön höjöpälö+ŋö, r+m+idöi bla, ñ+ŋ nöbö mö akuyöbö bli p+ ösös r+ ri abön, mabö bli nuöd r+ nö+ŋ. Aliö aiöñ mag aku, God nuŋ nugwaŋ wä cöna.

¹¹ Nöbö bla God Mönö yad nölm+jöñ aku, mö akuyöbö tar m+dön, nugw ri ab+ŋ.

¹² N+ mö akuyöbö ñ+gö yadm+dla, ñ+ŋ God Mönö nöbö bla yad nöleñ; ñ+ŋ nöbö piaku nugwid+ix m+deñ. Nöbö bla God Mönö yad nölm+jöñ aku, mö bla ñ+ŋ mönö bli yadeñ.

¹³ God nuŋ Adam höd r+ n+gön, mai mö nuŋwa Ip r+ n+göŋa.

¹⁴ God b+ mag wöhö röŋ aku, kijaki nuŋ in-akmönö hörm+n Adam mönö aku yöxölöŋ. Mön+ŋ nuŋwa Ip kijaki inakmönö höröŋ mönö aku yöxön r+ gwogwam röŋa.

¹⁵ J+ mö piaku halöu ha yöx pön hön, anau pön, Krai Jisas nugw p+ gör m+dön, nöbö mö bla ñ+gö madmag n+g g+rön, Krai Jisas mönö wä nuŋwa r+g yadm+d mag akwör r+ g+rön, r+ m+jöñ aku, God ñ+gö kömö pöna.

3

Krais Jisas nugw pöi nöbö mö bla ñigö nugwidix midib nöbö bla

¹ Mönö m+ ödöriö yad+ba r+m+dla. Nöbö bli, Krais Jisas mabö nuñwa rön, Jisas nugw pön m+döi nöbö mö bla ñigö nugwidix m+jn+ñö, r+ r+byöx nugum+döi bla, r+ b wä yöx nugum+döia.

² Makwam, ñ+ñ Jisas nugw pön m+döi nöbö mö bla ñigö nugwidix midib nöbö bli yad n+gn+ñö, cöñ aku, nöbö mag wä r+ ri abm+döi bla akwör nugwön yad n+göña. Mö ñ+ña pañyöbö iör pön, nöbö höimöl+ b wä, r+ba yöx nugw ri abön, mag gwogwo reñ, nöbö mö pad piakuyöbö höm yad wahax pön pön du ram ñ+ña yuö kwo n+gön, nöbö mö Krais Jisas nugw p+m+döi bla ñigö yad nöi ri abön, r+m+döi nöbö piakwör nugwön yad n+göña.

³ Nöbö röbö wain m+ga n+mm+döi bla, nöbö m+ ölisö diba rödm+döi bla, nöbö mönö nuö nuö yadm+döi bla, nöbö köme ulnöu löpöi gol r+g ap bla madmag n+gm+döi nöbö bla, ñ+ñ nugwön yad n+gm+jeñ. Nöbö tar höimöliö m+d ri ab g+ m+döi nöbö akwör nugwön yad n+göña.

⁴ Nöbö mön+ñ halöu ha ñ+ñ bla ñigö nugwidix m+d ri ab g+ m+d+m, halöu ha ñ+ñ bla, acö mi yadö, rön, mönö yöxön mai dum+döi, nöbö piakwör nugwön yad n+göña.

⁵ Aku agap+m: nöbö i nuñ mö halöu ha nuñ keir piaku nugwidix m+d ri aben aku, nuñ pödpödiö God nöbö mö nuñ piaku nugwidix m+d ri abön?

⁶ Nöbö Krais Jisas yöudöñdöñ ör nugw pöi bla nugwön yad n+geñ. Nöbö Krais Jisas yöudöñdöñ ör nugw p+ nöbö aku, nöbö diba m+dlö, rön, p+n

bıran, God nuŋ nugwo mönö diba yadön, yad hör piaku abıb maga ra. Maduar ör, nı nübö diba mıdlö, rön, kıkaki nuŋ God nugwo rüböxmın, God nuŋ piöŋö kıkaki nugwo yad aböŋ mag akuyöbö, nübö aku nugwo paŋ mag akwör cöna.

⁷Yad nıgöñ nübö aku, nübö mö Kraıs mönö wä aku nugw pölöi bla ñıŋ nübö aku nugwön, nübö aku nübö wä, me rı rıbyöx nugumıdöi, nübö aliö akuyöbö nugwön yad nıgöña. Nöi mıjön aku, nübö mö Kraıs Jıas nugw pölöi bla nübö aku yad höimöuŋ, kıkaki meña nugwo pıb maga ra.

⁸Mag aliö akuyöbö, ñıŋ nübö mö nugwidıx mıdıb nübö bla ñıgö mabö rı nölıb nübö bli yad nıgnıŋö, cöñ aku, nugw ri abön yad nıgöña. Nübö mö piaku, nübö aku nübö wä, me rı rıbyöx nugumıdöi, nübö bla akwör nugwön yad nıgöña. Ñıŋ mönö ma akwör yadön, inakmönö hörön yadeñ, rübö wain mıga nımeñ, köme ulnöu löpöi gol rıg ap bla rıb mıga yöxeñ, aliö almıjön nübö bla akwör nugwön yad nıgöña.

⁹God Mönö aku magalıg mönö mı, me rön, usüsör rı nugw pön, mıd ri ab gı mıdöi nübö bla akwör nugwön yad nıgöña.

¹⁰Makwam, höd mabö ulmıdö bli ñıgö yadıŋ, ñıŋ rı ri abmıjön aku, mai ñıgö yad nıgıŋ, ñıŋ nübö mö nugwidıx mıdıb nübö bla ñıgö mabö rı nölıb nübö mıdıŋ.

¹¹Mag aliö akuyöbö, ñıŋ nübö mö nugwidıx mıdıb nübö bla ñıgö mabö rı nölıb mö bli yad nıgnıŋö, cöñ aku, ñıŋ algör ör nugw ri abön yad nıgöña. Mö piaku algör ör mö wä akwör

m+d+ŋ. Nöbö mö piaku, mö aku mö wä, me ri r+byöx nugum+döi, mö piakwör nugwön yad n+göña. Nöbö mö bli ñ+gö yad höimöueñ, mö tar höimöliö m+d ri ab g+ m+jöñ, rübö wain m+ga n+meñ, inakmönö hörön yadeñ, ap bli kib peñ, öim r+byöx nugw ri ab g+ m+jöñ, mö piakwör nugwön yad n+göña.

¹² Nöbö mö nugwid+x m+d+b nöbö bla ñ+gö mabö r+ nöi+b nöbö bla, mö ñ+ŋa paŋyöbö iör pön, mön+ŋ halöu ha ñ+ŋ bla ñ+gö nugwid+x m+d ri ab g+ m+d+m, halöu ha ñ+ŋ bla, acö mi yadö, rön, mönö yöxön mai dum+döi, nöbö piakwör nugwön yad n+göña.

¹³ Mabö r+ nöi+b nöbö mö bla mabö ñ+ŋa r+ ri abm+jöñ aku, nöbö mö Jisas nugw pöi alebö aku ib wä pön, Krai Jisas nugw p+ c+c+ n+gön r+m+jöña.

¹⁴ N+ nagö m+d+ba r+mgör inö, rön, nagö köp k+ kai k+tm+dla.

¹⁵ Makwam r+mgör wöin aku, naŋ köp k+ p+ nugwön, an God nöbö mö nuŋwa, God öim kömö m+d Nöbö aku nugw pön cöc nuŋwa m+döl nöbö mö akuyöbö, an pödpödiö r+ ri abn+ŋ aku nugunö. An God nöbö mö nuŋ bla, n+giö n+gön ram padö öi+sö ödöriö akuyöbö m+dm+n, mönö m+ nuŋ aku yöm r+ib maga n+göl.

¹⁶ Mör, God Mönö mag aku mönö ma ödöriö yada:

Krais Jisas nöbial m+x+ña n+gm+n, nöbö mö nugwo wöxnö nugumä.

God Inöma, Jisas r+ ri ablaŋö, röŋa.

Ejol bla ñ+ŋ nugwo nugumä.

Nöbö mö mögöriḅ adadö piaku piaku yönön,
mönö wä nuḅwa nöbö mö piaku ñigö yad
nölmidmä.

Nöbö mö mögöriḅ adadö piaku piaku nugwo
nugw piḅmä.

Nuö nuḅwa nugwo pön mil mag wä keiryöbö aliḡ
adöx yöd röul adö kau sö yöraku pön wöluḅḡa.

4

*God mönö wä yad nölmidöliḅ, cöñ aku, ji
inakmönö hörön yajöña*

¹ God Inöma wöxnö yadön yada, “Mai wop aku
nöbö mö bli Kraiḅ Jisas mönö wä nugw piḅidöi
aku röböxön, kijaki inakmönö hörön mönö aku
nugw pön, ragwo ha yam nuḅ bla inakmönö
hörön yad nöliḅ mönö aku nugw pön, mag akwör
mai diöñiḅ,” ra.

² Kijaki mönö inakmönö nuḅwa yad nölmidöi
nöbö mö bla, ñiḅ mag aku wä, mag aku gwogwo,
me ri riḅyöx nugwölöi. Riḅ mag ñiḅ aku, aku wä,
aku gwogwo, me röxa, ji riḅ mag ñiḅ aku ain pin
röxḡ urim yönumin aḅadö yöm ra. Ñiḅ inakmönö
hörön yad nölmidöia.

³ Nöbö mö piaku inakmönö hörön yadöia, nöbö
bla mö pöliḅ, mö bla nöbö pöliḅ, me röia. Ñiḅ
yadöia, ap mag piaku ap niḅiḅ ji ap mag piaku
ap niḅöliḅ mödiḅ, me röia. Makwam God nuḅ
ap mag ri niḅön, nöbö mö niḅ nugw pön mönö mi
na nugumidöi piaku, ñiḅ ap mag bla magaliḡ ni
ri ablaḅe rön niḅöñiḅ, rön, ri niḅöḅḡa.

⁴ God ap ri niḡoḡ akuyöbö magaliḡ wä akwör ri niḡoḡa. God ap wä magaliḡ ri niḡim mīda piaku mī, an nöbö mö ap i mödöiniḡ. Ap wä ri niḡim mīda piaku magaliḡ God nugwo ri ablaḡe rön pi niḡniḡa.

⁵ Aku agapim: God höjöpälön, ri ablaḡe, riḡmijniḡ aku, God Mönö nuḡwa riḡ yadmīd mag akuyöbö, ap mag piaku magaliḡ mī wä akwör mijöna.

Nöbö mö akuyöbö niḡö yad nöḡ ri abö

⁶ Mönö yadmīdīl kī, haul nöbö mölöu nöbö piaku niḡö yad nöḡ ri abmijinö aku, naḡ Krai Jisas mabö ri nöḡib nöbö wä mijinö. Naḡ höd ha ulmīdö mīdön, Krai Jisas mönö wä nuḡ akwör nagö yad nölmīdmīn naḡ nugw ri abön, riḡ yad akuyöbö akwör mai duön, riḡp hön, wopik algör ör mönö wä aku nugwön mai dumīdlö.

⁷ Makwam, hör mönö yad nöḡip yönmidöi aku yöxmijinö. Naḡ usüsör rön, God nugwo wä cön adakwör ri ḡir mīdö.

⁸ Nöbö mö bli usüsör rön höbai wobön riḡmidöi piaku, mīxīñ niḡa öḡsö piöna. Makwam naḡ usüsör rön, God Mönö riḡ yadmīd mag akuyöbö akwör riḡmijinö aku, naḡ öḡsö keiryöbö pinö. God nugwo wä cön adakwör riḡmijinö aku, möḡörīb il kī mijinö wop kī aipam, God möḡörīb adöx yöd röul adö kau sö yöräku mijinö wop aku aipam, mīd ri ab ḡi mijinö.

⁹ Mönö yadība riḡmidīl pik, mönö mī ödöriö, me rön, mī mödoḡwadö nugw pö.

10 God öim kömö mɪd Nöbö aku nugw pöl aku mɪ, rɪbyöx gɪba alɪg mɪdöla. Krajs Jisas nuŋ nöbö mö piaku magalɪg kömö pɪnö, rön, wöröxöŋa. Nöbö mö Krajs Jisas alöŋ aku nugw pɪmɪjõñ bla, God öim kömö mɪd Nöbö aku ñɪgö magalɪg aŋadö kömö pöna. An rɪb mag paŋyöbö akwör yöx nugwön, mabö usüsör rɪ mɪdöla.

11 Mönö yadmɪdɪl kɪ, naŋ nöbö mö akuyöbö ñɪgö yad nölmɪdanŋ nugwɪŋ.

12 Nöbö mö bli, nagö ha nöbö, me rön, mönö yajɪnö aku nugwölɪbä maga ra aku, naŋ nugw ri abö. Naŋ mag wä rɪ ri abön mag akwör raŋ duaŋ, Krajs Jisas nugw pöi nöbö mö bla, naŋ mönö wä yad nölmɪdlö mag aku, naŋ mag wä rɪ ri abmɪdlö mag aku, naŋ nöbö mö madmag nɪgmɪdlö mag aku, naŋ Krajs Jisas nugw pɪ cɪcɪ nɪgmɪdlö mag aku, naŋ mag wä rol akwör dumɪdlö mag aku nugwön, ñɪŋ keir algör ör cöña.

13 Nɪ in aku, jɪ nɪ pöx mɪdlö wop kɪ, nöbö mö akuyöbö ñɪgö God Mönö aku mämäga nugw yad nölm gɪrön, mönö il aku yad nölm gɪrön, rɪ mɪdane.

14 Höd wop aku, Jisas nugw pim nöbö mö bla ñɪgö nugwidɪx mɪdɪb nöbö bla, imag ñɪŋa yöcmac rol nagö nɪgmɪn, God ñɪgö rɪbyöx nölmɪn, nagö mai agap apɪm cɪnö mönö aku yadɪm, God nagö ap wä nölöŋ aku uplöbmɪjɪnö.

15 Ap yadmɪdɪl kɪ, naŋ rɪb mag paŋyöbö iör yöxön, mɪ usüsör rön rö. Almɪjɪnö aku, naŋ Krajs Jisas ödöi wä nuŋ aku usüsör rön ipalɪp dumɪdlö aku, nöbö mö bla magalɪg nugwöña.

¹⁶ Naŋ nugw ri abö, God Mönö rīg yadmīd mag akuyöbö akwör rī gīrön mīdane. Nugw ri abö, God Mönö rīg yadmīd mag akuyöbö akwör rībyöx nugu gīrön mīdane. Aliö mī usüsör rīp dumīd dumīd dumījīnö aku, naŋ keir aipam, nöbö mö mönö nagö nugwön bla ñīgö aipam, kömö pīnö maku.

5

Naŋ Krai nöbö mö nuŋ bla nugwidix mīd ri abö

¹ Nauö nöbö bla ñīgö yadyöxmījīnö; nauö nagö keir yad nöł ri abmīdlö mag akuyöbö, ñīgö kwo algör yad nöłö. Ha nöbö bla, haul nagö keir ösös rī ri abmīdlö mag akuyöbö, ñīgö kwo algör pī ösös rī ri abö.

² Mö dib bla, nam nöbö nagö keir rī ri abmīdlö mag akuyöbö, ñīgö kwo algör pī ösös rī ri abö. Ha mö bla, nöłounaŋ nagö keir rī ri abmīdlö mag akuyöbö, ñīgö kwo algör pī ösös rī ri abö. Naŋ rīb wä adakwör yöx nugwön, rīb gwogwo bli yöx nugumījīnö.

Lap wösrö

³ Lap wösrö halöu ha mīdöl akuyöbö ñīgö nugwidix mīdan mīd ri abīŋ.

⁴ Jī lap wösrö halöu ha ñīŋ bli mījōñ aku, naŋ ñīgö yadmīdan, Krai Jisas nugw pōi aliar, nuöm apīnīŋ nöbö höd ñīgö ap mag nölmīdōi mag akuyöbö, wopik ñīgö painö ap mag nöłön nugwidixön pī ösös rī ri abīŋ. Almījōñ aku mī, God nuŋ nugwaŋ wä cōna.

⁵ Lap wösrö nuṅwör m+ɗ aku, nuṅ God paṅyöbö n+ nugwid+ɣ m+ɗaṅ, me rön, mil p+ɣmag yuö God höjöpäl gör m+ɗa.

⁶ J+ lap wösrö wahax p+ g+rön yönmidöi akuyöbö, an kömö m+ɗöl+ṅö, r+ r+byöx nugwöi aku, j+ wöröxbä röxg m+ɗöia.

⁷ Mönö yadm+ɗ+l k+, nöbö mö akuyöbö ñ+gö yad nöl ri abañ nugwön lap wösrö aipam halöu ha nöbö ñ+ṅ bla aipam mönö k+ nugwön mai duṅ, ñ+gö mönö i m+ɗen.

⁸ J+ nöbö mö kai, nöbö mö nuṅ keir ödöriö akuyöbö, nuöm ap+n+ṅ nöbö nuṅ keir bla, p+ ri abön ap mag ren aku, nuṅ Kraiss mönö wä mag aku röböxön aliö aiöna. Nöbö mö Kraiss nugw pölöi bla, m+ gwogwo r+ mag akuyöbö rölöi.

⁹ Lap wösrö bli yadön, “Ib an aipam lap wösrö piaku p+saṅ köp kai k+ton an+ṅ aipam ap mag ap bla nöine,” me r+m+ɗ+ṅ, nugw ri abön ib ñ+ṅa pöña. Lap wösrö k+m akuyöbö padokwo padök mös höuöiliö hö du adokwebö ragp+ɗ kwo (60) yönöṅa, nöbö paṅyöbö iör p+m wöröxöṅa, lap wösrö piakwör iba pöña.

¹⁰ Lap wösrö nöbö mö bli nugw+ṅ wä cön lap wösrö piakwör iba pöña. Mö mag wä rol akwör rön, halöu ha ulm+ɗö bla nugwid+ɣ m+ɗ ri abön mönö nöl+m m+ɗ ri abm+ɗöi bla, nöbö mö pad piakuyöbö höm p+ ösös rön ap mag nölön, nöbö mö Kraiss nugw p+m+ɗöi akuyöbö ñ+gö mabö r+ nölön, nöbö mö r+ɓ m+ɣ+la yöx öliöxm+ɗöi bla ñ+gö p+ ösös r+ ri abön r+m+ɗöi lap wösrö piakwör iba pöña.

¹¹ Lap wösrö lap röxgölöi bla, ib ñ+ṅa p+m+jeñ.

Krais nugwo cɪrɪpnɪŋö, rɪmɪjõñ aku, jɪ mɪdɪp duön, madmag ñɪŋa pabɪlaŋ, nöbö yonyöbö pön mɪdɪŋö, rön, Krais nugwo röböxön nöbö yonyöbö pöña.

¹² Ñɪŋ keir höd yadim mönö aku röd abõñ aku mɪ, God nugwan mönö mɪjõna.

¹³ Makwam lap wösrö lap röxgölöi piaku, mabö rölon, hör ram ram yön gɪrön, rɪbyöx gɪ mönö röxgölɪba hör piaku yad gɪrön, alöia alöia, rɪ gɪrön, rɪ mɪjõña.

¹⁴ Lap wösrö ñɪŋ nöbö yonyöbö pön, halöu ha yöxön, ram ñɪŋa keir mabö rön, mɪd ri ab gɪ mɪjõñ aku waiö. Mɪd ri ab gɪ mɪjõñ aku, nöbö mö God nugwo ölsö wölɪm nugumɪdöi piaku, anɪŋ yad höimöub maga nɪgen.

¹⁵ Makwam lap wösrö bli Krais Jisas nugwo röböxön mödö Seten mai dumɪdöia.

¹⁶ Krais Jisas nugw pön mɪdöi mö bla, yam ñɪŋ keir piaku lap wösrö i mɪjõn aku, ñɪŋ keir nugwidɪx mɪdɪŋ. Nöbö mö Krais nugw pön mɪdöi bla nɪgiö nɪgön, lap wösrö ñɪŋör mɪdöi piakwör nugwidɪx mɪjõña. Nöi mɪjõn aku, lap wösrö mɪga mɪdɪŋ, ñɪgö nugwidɪx mɪd öliöxmɪjõña.

Nöbö mö Krais nugw pöi bla ñɪgö nugwidɪx mɪdɪb nöbö bla

¹⁷ Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñɪgö nugwidɪx mɪd ri abmɪdöi nöbö bla, nöbö mö Krais nugw pöi akuyöbö, ñɪgö rɪ ri abön pe wä nöliŋ. Nöbö usüsör rön Krais mönö wä aku nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö yad nölmɪdöi bla aipam, nöbö usüsör rön Krais mönö wä il aku

nöbö mö nuṅwa yad nölm+döi bla aipam, ñ+gö p+
ösös r+ ri abön pe wä nöliṅ.

18 God Mönö r+ b m+ṅi kai k+itön yadmä, “Ap
wit maga röb+il pat+ṅ, mag bla keir n+gön, yöj bla
keir n+gan, me rön, hön kau pön höṅ, wit mag
bli n+möñ+ṅö, rön, ajmöl ñ+ṅa nag n+g c+irm+jeñ;
mabö r+m+döi adaku painö bli n+m+nöb n+m+ṅ,”
me r+mä. God Mönö r+ b um i kwo kai k+itön
yadmä, “Nöbö mabö r+m+döi bla pe nöli+ b,” me
r+mä.

19 Nöbö paṅyöbö iör hön yajöna, “Nöbö mö
Krais nugw pöi piaku ñ+gö nugwid+x m+d+ b
nöbö aku al aliö r+ gwogwam rö,” r+m+jön aku,
nugum+j+nö. Nöbö mö mös mönö nöbö mö mös
paṅ akuyöbö nugwön, hön yadm+jöñ aku, mi
yad+ b+ maga rö, rön, nugwö.

20 Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñ+gö nug-
wid+x m+d+ b nöbö aku, ap kib mag gwogwo
r+m+d aku röböxen aku, Krais nöbö mö du
mögum r+m+jöñ wop aku magal+g nugugu m+d+ṅ
nugug+rön, nugwo yadyöxö. Alm+j+nö aku, nöbö
mö bli nugwön, anau pön, mai mag akuyöbö aleñ.

21 Nöbö n+ bla r+ gwogwam r+m+dölöi, j+ nöbö
ñ+ṅ bla akwör r+ gwogwam r+m+döiṅö, rön, r+ b
aku yöx nugum+j+nö. Mönö ila m+jön aku, nugw
ri abön yadö. Nagö mönö k+ hör yadm+döi; God,
Krais Jisas, ejol nuṅ yad n+gön piaku nugugu
m+d+m nugug+rön yadm+dla.

22 Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñ+gö nug-
wid+x m+d+ b nöbö bla, imag nagö r+mgör rol ñ+gö
n+gön, mabö aku yad n+gölö. Nöbö mö bli ap kib

mag gwogwo rɪmɪjõñ aku, nagö pɪsaj rɪmɪjɪnö. Nagö nöbö hölul mɪdöl akuyöbö mɪdö.

²³ Nagö ap öim öim rön, yuö hölu aku, nagö wopik röbö akwör nɪmmɪjɪnö; röbö wain ul mɪɲ bli alɪg nɪmö.

²⁴ Nöbö mö ap kib mag gwogwo rɪmɪdöi piaku, bli wöxnö rɪm, rɪmgör nugwön mönö yadmɪdöla. Jɪ nöbö mö bli ap kib mag gwogwo tar rɪ umadɪɲ, rɪmgör nugwöinɪɲ. Mai nugunɪɲa. Nöi mɪjõn aku, God mönö diba yajõn wop akwör wöxnö nɪgöna.

²⁵ Mag aliö akuyöbö, nöbö mö ñɪɲ nöbö mö bli ñɪgö ösös rɪ ri abmɪjõñ aku, bli wöxnö mɪdanɲ, rɪmgör nugunɪɲa. Jɪ rɪmgör nugwöinɪɲ aku, umad gɪ mɪdɪb maga nɪgöl.

6

Nöbö mö nag mabö rɪb bla

¹ Krais nöbö mö nuɲ bli ñɪɲ nag mabö rɪb nöbö mö mɪdöi piaku, nöbö dib ñɪgö wob pön hem piaku ñɪgö pɪ ri abɪɲ. Almɪjõñ aku, nöbö mö bli nugwön, God nugwo yad höimöuön, an Krais Jisas mönö wä yad nölmɪdöl piaku yad höimöueñ.

² Nöbö mö Krais nugw pöi bla, nöbö Krais nugw pöi bli ñɪgö nag mabö rɪ nölön, rɪb gwogwo yöx nugwön, Krais adö mɪdöi nöböhöd an bla pödpöd rɪmɪn ñɪgö nag mabö rɪmɪdölɪɲö, rön, yadölɪɲ. Nöböhöd wä ana Krais nugw pöi piaku ñɪgö mabö rɪ nölmɪdölɪɲö, rön, wahax pön mabö ñɪɲ aku rɪ ri abmɪdɪɲ. Mönö kai kɪtmɪdɪl kɪ nöbö mö piaku ñɪgö yad nöl ri abanɲ nugwɪɲ.

Ap miḡa piḡö, rön, riḡ aku yöx nugwöia

³ Nöbö mö bli, Nöbö Dib ana Jisas Kraiḡ nuḡ mönö wä yadöḡ aku aipam, mönö wä nuḡwa öim yad nölm+döl aku aipam röböxön, mönö hör bli yad nöiöñ piaku,

⁴ anör nöbö mö diba mi+döliḡö, rön, u piḡlön riḡba mi+dölm+n, aliö alm+döia. Makwam, nöbö mö bli ñiḡö riḡb gwogwo yöxön, mönö mag adakwör nuö nuö yadiḡp uhö ḡ+rön, nöbö mö bli nugwiḡ öliḡsö wölaḡ, öliḡsö rödön, mönö gwogwo yadön, riḡb gwogwo yöx nugumi+döia.

⁵ Ñiḡ Jisas mönö miḡ nuḡ aku röböxön, God ödöia diḡiḡ aku köme ulnöu löpöi riḡ ḡ ap piaku piḡniḡö, rön, riḡb gwogwo akwör yöxön, öim öim mönö nuö nuö yadm+döia.

⁶ Makwam an Kraiḡ Jisas nugw pön, ap ana mödö miḡd aku wahax piḡniḡ aku, an ap wä yöbö i pön, miḡd ri abniḡḡa.

⁷ Mam nöbö aniḡ yöx pön hem wop aku, ap bli aliḡ pön hölm+iḡ. Wöroxniḡ wop aku, algör ör ap bli aliḡ pön duöiniḡ.

⁸ Jiḡ ap mag niḡmiḡb bli, wöliḡ an bli miḡjöna, ap an ap ulul bla maku, me ciḡniḡḡa.

⁹ Nöbö mö ap miḡa piḡniḡö, riḡ riḡbyöx nugumi+döi bla, u piḡlim, riḡb paḡyöbö aku ñiḡö pön piḡxiḡp dum, urap ap niḡmiḡba höm+n, meña piḡm, riḡba öliḡ höb diba piḡmiḡdöi mag akuyöbö ñiḡö cöna. Ñiḡö miḡ aḡadö gwogwo cöna.

¹⁰ Nöbö mö köme ulnöu löpöi ḡol riḡ ḡ ap bla madmag niḡgm+döi piaku, ap kib mag gwogwo adö

hörirör m+ga akwör r+m+döia. Bli r+ba aku yöx nugwön, God r+byöx nugub adaku röböxön, m+id ri abölön, ömörö diba p+m+döia.

God ap imag rol nagö n+g nölöŋ ap aku p+ri abö

¹¹ Timoti. Naŋ God nöbö nuŋwa m+dlö aku m+, ap gwogwo ap inakmönö yadm+d+l k+ magal+g hölul rön, r+ ri abön, God r+g yadm+d mag akwör rön, Krai Jisas nugw pön, nöbö mö akuyöbö madmag n+gön, m+ usüsör r+ r+p duön, nöbö höimöliba m+dön tar m+dö.

¹² Naŋ Jisas nugw pön m+dlö aku, wop bli ömörö nagö haŋ öliöxm+j+nö, j+ naŋ m+ usüsör rön, Krai mönö wä aku mai dum+dö. Nöbö mö m+ga nugugu m+d+m nugug+rön, n+ Krai Jisas nugw p+lö, r+mö wop aku, nuŋ öim m+d+ib maga nagö nölöŋa. Öim m+d+ib mag aku p+ c+c+ n+gö.

¹³ God ap piaku magal+g kömö maga nölm+d Nöbö aku aipam, Krai Jisas Podias Pailot nugwo mönö paxdöriar yadöŋ Nöbö aku aipam, ñ+iŋ nugugu m+d+m nugug+rön, nagö m+ usüsör rön yadm+dla,

¹⁴ mönö nagö yadm+d+l k+ magal+g nugw ri abön, mai duön, r+ ri aban duan, Nöbö Dib ana Jisas Krai höuöil höna. Naŋ akuyöbö r+m+dan, nöbö mö bli nugwön nagö yad höimöub maga n+gen.

¹⁵ Jisas höuöil hön wop aku God nuŋ keir yad n+göŋa. Yad n+göŋ wop akwör Jisas nuŋ höuöil höna. God Nöbö wä keiryöbö ödöriö. Nuŋ paŋyöbö akwör ap piaku magal+g nugwid+x m+da.

Nuŋ kiŋ piaku magaliŋ Kiŋ ñiŋa miɗa. Nuŋ nöbö dib piaku magaliŋ Nöbö Dib ñiŋa miɗa.

¹⁶ Nuŋ paŋyöbö akwör wöröxbä maga niŋöl; mi öim öim mijöna. Mil wä nuŋ aku keiryöbö miɗa. Nöbö mö bli mämäga ñiŋa nugwo nugwölöi mi wöhö; mämäg ana nugwo nugub maga niŋöl. Nuŋ il yöra duba niŋöl. Nuŋ God Nöbö ölsö keiryöbö ödöriö aku, nöbö mö magaliŋ nugwön, ib nuŋwa öim öim yadiŋ adöx sö duan. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

¹⁷ Nöbö mö köme ulnöu löpöi gol riŋ ap miŋa miɗ akuyöbö niŋö yadan, anör nöbö mö riɓa miɗöliŋö, rön, ap yadkap yöm cön piaku riɓyöx nugwölŋ; God aniŋ nöbö mö nugwidix miɗan, miɗ ri aböñiŋö, rön, ap wä wä miŋa aniŋ öim nölmid aku pön, riɓyöx giɓa aliŋ miɗiŋ.

¹⁸ Makwam, niŋö yadan, ap miŋa miɗ akuyöbö, nöbö mö piaku uliöxön, pi ri abön, ap niŋ bla nöbö mö piaku bli am+n nöliŋ. Niŋ nöbö mö bla niŋö ri ri abön, riɓ dumidiŋ riɓ dumidiŋ, niŋ ip+tölan.

¹⁹ Niŋ mag aliö akuyöbö ri+mijöñ aku, mi ap wä ñiŋa mijön God mögöriɓ nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö yöraaku, nugwön niŋ duön kömö öim miɗiɓ mag aku mi aŋadö pön, öim öim kömö mijöña. Kömö miɗiɓ aku kömö mi ödöriö.

²⁰ Timoti. God ap imag rol nagö nölim aku pi ri abö. God nugwo riɓyöx nugwölön mönö inakmönö hörön hör mönö piaku öim öim yadiɓ uhömiɗöi akuyöbö aipam, mönö ua niŋön nuö nuö yadmiɗöi akuyöbö aipam, pi+mijinö.

21 Nöbö mö bli mönö inakmönö ñ+ŋ aku pön, wopik God Mönö mag ödöriö nugwöl+ŋö, rön, hör möl aku duön, Jisas mönö wä nuŋwa nugw p+mä aku aŋadö rëböxöia.

God nagö p+ ösös r+ ri abön nugwid+x m+daŋ.

MÖNÖ KÖMÖ
The New Testament in the Haruai language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Haruai long Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Haruai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

9e954707-a711-5aaf-8460-3e8220e0e211